दैनिक

राज्य लोकतंत्र

नवी दिशा... नवे विचार...

आरएनआय : MAHMAR/2021/85884 सोमवार, दि. १३ जुलै २०२६ वर्ष - १ अंक -२८५ पाने - ४

पुणे/पिंपरी-चिंचवड

आजचे पंचांग

दिनांक : १३ जुलै २०२६ वार : सोमवार माह (अमावस्यांत) : ज्येष्ठ माह (पूर्णिमांत) : आषाढ ऋतु : वर्षा आयन : दक्षिणायन पक्ष : कृष्ण पक्ष तिथी : चतुर्दशी तिथी (सायंकाळी ०६:४९ पर्यंत) त्यानंतर अमावस्या नक्षत्र : आर्द्रा नक्षत्र (१४ जुलै पहाटे ०२:५१ पर्यंत) त्यानंतर पुनर्वसू नक्षत्र योग : ध्रुव योग (दुपारी ०३:५९ पर्यंत) त्यानंतर व्याघात योग करण : विस्ती भद्रा करण

'फाटकमुक्त महाराष्ट्र'ची घोषणा

नागपूर : मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी पुढील तीन वर्षांत १४५ रेल्वे उड्डाणपूल उभारून महाराष्ट्र रेल्वे फाटकमुक्त करण्याची महत्त्वाकांक्षी घोषणा केली आहे. रेल्वे फाटकांवरील अपघात रोखणे आणि सुरक्षित दळणवळण व्यवस्था निर्माण करणे हा या योजनेचा उद्देश असल्याचे त्यांनी सांगितले. नागपुरात ४८४ कोटी रुपयांच्या नऊ पायाभूत सुविधा प्रकल्पांचे उद्घाटन करताना त्यांनी या योजनेची माहिती दिली.

सारांश वृत्त

सत्तेच्या आव्हानांमध्ये दुर्गामातेचा आशीर्वाद; नवचंडी यज्ञातून देवेंद्र फडणवीसांचा श्रद्धा आणि जनसंपर्काचा संदेश

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

चंद्रपूर : राजकीय घडामोडींनी गजबजलेल्या वातावरणात मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी आपल्या चंद्रपूर जिल्ह्यातील मूल या वडिलोपार्जित गावाला भेट देत दुर्गामातेचे दर्शन घेतले आणि नवचंडी (सतचंडी) यज्ञात सहभागी होत आशीर्वाद घेतला. कुटुंबीय, नातेवाईक आणि ग्रामस्थांसोबत संवाद साधत त्यांनी आपल्या बालपणीच्या आठवणींनाही उजाळा दिला. सोशल मीडियावरील आपल्या संदेशात फडणवीस यांनी गावाशी असलेले भावनिक नाते अधोरेखित केले. गावी दिलेली प्रत्येक भेट बालपणीच्या असंख्य आठवणी जाग्या करते. दुर्गामातेचे दर्शन आणि नवचंडी यज्ञात सहभागी होणे हा आत्मिक समाधान देणारा अनुभव होता, असे त्यांनी नमूद केले. माजी मंत्री शोभाकाकू फडणवीस, कुटुंबीय आणि स्थानिक नागरिकांसोबत घालवलेले क्षणही त्यांनी विशेष असल्याचे सांगितले. राजकीयदृष्ट्या अशा धार्मिक आणि कौटुंबिक भेटींना नेहमीच विशेष महत्त्व असते. एका बाजूला ती वैयक्तिक श्रद्धेची अभिव्यक्ती असते, तर दुसऱ्या बाजूला आपल्या मूळ गावाशी आणि स्थानिक जनतेशी असलेले नाते अधोरेखित करण्याची संधीही ठरते. विशेषतः सार्वजनिक जीवनातील नेत्यांसाठी अशा भेटी त्यांच्या सामाजिक आणि सांस्कृतिक प्रतिमेचाही भाग बनतात.

राम मंदिरातील कथित दानचोरीने भाजपची नैतिक प्रतिमा अडचणीत?

उत्तर प्रदेश निवडणुकांपूर्वी निर्माण झाले नवे राजकीय आव्हान

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

अयोध्या : अयोध्येतील राम मंदिराच्या दानपेटीतील कथित अपहार प्रकरणाने देशभरात मोठी चर्चा सुरू झाली आहे. पोलिसांच्या तपासानुसार, अवघ्या ४० दिवसांत दानपेटीतील रक्कम सुमारे ७० वेळा कथितपणे काढण्यात आल्याचा दावा समोर आला आहे. काही संशयितांना अटक करण्यात आली असून तपास सुरू आहे. या प्रकरणामुळे केवळ मंदिर प्रशासनाच्या सुरक्षा व्यवस्थेवरच नव्हे, तर राम मंदिर हा आपल्या राजकीय आणि वैचारिक भूमिकेचा केंद्रबिंदू मानणाऱ्या भाजपसमोरही नैतिक आणि राजकीय प्रश्न उभे राहिले आहेत.

राम मंदिर हा केवळ धार्मिक विषय नाही; गेल्या अनेक दशकांत तो भारतीय राजकारणातील सर्वात प्रभावशाली प्रतीकांपैकी एक राहिला आहे. मंदिराच्या उभारणीनंतर भाजपने त्याला आपल्या महत्त्वाच्या राजकीय कामगिरींपैकी एक म्हणून मांडले. अशा परिस्थितीत मंदिरातील दानव्यवस्थेत कथित गैरव्यवहाराचे आरोप समोर येणे हे विरोधकांसाठी सरकारवर टीका करण्याचे प्रभावी राजकीय शस्त्र ठरू शकते.

मात्र, या प्रकरणाची राजकीय जबाबदारी आणि फौजदारी जबाबदारी यामध्ये फरक करणे आवश्यक आहे. सध्या उपलब्ध माहितीनुसार, तपासाचा केंद्रबिंदू काही संशयित व्यक्ती आहेत. या टप्प्यावर या कथित चोरीचा थेट संबंध कोणत्याही राजकीय पक्षाशी असल्याचे अधिकृतरीत्या सिद्ध झालेले नाही. त्यामुळे प्रकरणाचा वापर राजकीय टीकेसाठी होऊ शकतो, पण दोषारोप तथ्यांवर आधारित असणे आवश्यक आहे.

उत्तर प्रदेश विधानसभा निवडणुकांच्या पार्श्वभूमीवर या प्रकरणाची राजकीय संवेदनशीलता वाढू शकते. विरोधी पक्ष मंदिर व्यवस्थापनातील पारदर्शकता, उत्तरदायित्व आणि सुरक्षेवर प्रश्न उपस्थित करू शकतात. दुसरीकडे, भाजपकडून हा मुद्दा काही व्यक्तींच्या कथित गुन्ह्यापुरता मर्यादित असल्याचे सांगितले जाऊ शकते आणि दोषींवर कठोर कारवाई होत असल्याचा दावा केला जाऊ शकतो.

या प्रकरणाचा निवडणुकांवर किती परिणाम होईल, हे अनेक घटकांवर अवलंबून असेल. मतदार फक्त एका घटनेवर मतदान करत नाहीत. स्थानिक प्रश्न, विकासकामे, सामाजिक समीकरणे, नेतृत्वावरील विश्वास, महागाई, रोजगार आणि इतर अनेक मुद्दे मतदानाच्या निर्णयावर प्रभाव टाकतात. त्यामुळे या प्रकरणामुळेच भाजप विजय मिळवेल किंवा पराभूत होईल, असा निष्कर्ष काढणे सध्या घाईचे ठरेल.

तथापि, या घटनेने एक महत्त्वाचा संदेश दिला आहे. धार्मिक संस्थांबाबत जनतेच्या अपेक्षा अत्यंत उंच असतात. श्रद्धेच्या ठिकाणी आर्थिक व्यवहारांमध्ये पारदर्शकता, कडक लेखापरीक्षण आणि मजबूत सुरक्षा व्यवस्था असणे ही केवळ प्रशासनाची नव्हे, तर सार्वजनिक विश्वासाची गरज आहे.

अशा संस्थांमध्ये कथित गैरव्यवहाराच्या बातम्या समोर आल्यास त्याचा परिणाम केवळ संबंधित संस्थेवर नाही, तर तिच्याशी सार्वजनिकरित्या जोडल्या गेलेल्या राजकीय प्रतिमांवरही होऊ शकतो.

भाजपसमोर आता खरी कसोटी प्रतिमेची नसून प्रतिसादाची आहे. तपास निष्पक्ष, वेगवान आणि पारदर्शकपणे पूर्ण होतो का, दोषींवर कठोर कारवाई होते का आणि भविष्यात अशा घटना टाळण्यासाठी प्रभावी सुधारणा केल्या जातात का, यावर जनतेचा विश्वास अवलंबून असेल.

राम मंदिर श्रद्धेचे केंद्र आहे. त्यामुळे या प्रकरणाचे राजकीय परिणाम काहीही असोत, सर्वात मोठे नुकसान होऊ नये ते म्हणजे भाविकांच्या विश्वासाचे. तो विश्वास पुन्हा दृढ करणे हीच संबंधित प्रशासन आणि जबाबदार संस्थांसमोरील सर्वात मोठी जबाबदारी आहे.

विरोधकांवरच कारवाई की कायद्यापुढे सर्व समान?

रोहित पवार प्रकरणाने पुन्हा उपस्थित केले अनेक प्रश्न

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

पुणे : राष्ट्रवादी काँग्रेस (शरद पवार) पक्षाचे आमदार रोहित पवार यांच्यावरील कारवाईंची मालिका आता आणखी एका टप्प्यावर पोहोचली आहे. यापूर्वी बारामती अ‍ॅग्रो आणि कथित आर्थिक गैरव्यवहार प्रकरणात सक्तवसुली संचालनालय (ईडी)च्या चौकशीला सामोरे जावे लागलेल्या रोहित पवार यांच्या बारामती अ‍ॅग्रोच्या साखर कारखान्याला आता महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळाने पर्यावरण नियमांचे उल्लंघन केल्याप्रकरणी कारणे दाखवा नोटीस बजावली आहे. या घडामोडींमुळे एकाच वेळी दोन प्रश्न उपस्थित होत आहेतही केवळ कायदेशीर प्रक्रिया आहे की त्यामागे राजकीय दबावाचाही भाग आहे?

महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळाच्या नोटिशीनुसार, इंदापूर तालुक्यातील शेटफळगडे येथील बारामती अ‍ॅग्रोच्या साखर कारखान्यात हवा आणि जलप्रदूषणासंदर्भातील नियमांचे उल्लंघन झाल्याचे प्राथमिक तपासणीत आढळून आले आहे. स्थानिक ग्रामस्थ सागर वाबळे आणि छगन वाबळे यांनी केलेल्या तक्रारीनंतर ३ जुलै रोजी अधिकाऱ्यांनी कारखान्याची पाहणी केली. त्यानंतर मंडळाने कारखान्याला सात दिवसांत उत्तर देण्याचे निर्देश दिले असून, आवश्यक वैध संमतीशिवाय कारखाना चालवू नये, असेही नमूद केले आहे.

कायद्याच्या चौकटीत पाहिले तर पर्यावरण नियमांचे उल्लंघन करणाऱ्या कोणत्याही उद्योगावर कारवाई होणे अपेक्षितच आहे. हवा, पाणी आणि पर्यावरणाशी संबंधित नियम सर्वांसाठी समान आहेत. कोणताही उद्योगपती, राजकीय नेता किंवा सामान्य नागरिक कायद्यापेक्षा मोठा असू शकत नाही. त्यामुळे जर तपासात नियमभंग सिद्ध झाला, तर योग्य ती कारवाई होणे ही लोकशाही व्यवस्थेची मूलभूत अपेक्षा आहे.

मात्र, या प्रकरणाची राजकीय पार्श्वभूमी दुर्लक्षित करता येणार नाही. रोहित पवार हे गेल्या काही महिन्यांत राज्य सरकारवर, विशेषतः सत्ताधारी महायुतीवर, विविध मुद्द्यांवर सातत्याने आक्रमक भूमिका घेत आहेत. विधानसभेत आणि बाहेरही त्यांनी सरकारवर टीका केली आहे. अशा वेळी त्यांच्याविरोधात ईडीची चौकशी आणि त्यानंतर प्रदूषण नियंत्रण मंडळाची नोटीस आल्याने विरोधकांकडून राजकीय सूडबुद्धीचा आरोप होण्याची शक्यता स्वाभाविक आहे. याचवेळी दुसरी बाजूही तितकीच महत्त्वाची आहे. जर प्रदूषण नियंत्रण मंडळाने नियमभंगाचे पुरावे तपासणीत नोंदवले असतील, तर सरकारने ही कारवाई शेवटपर्यंत नेण्याचे धाडस दाखवणार का? की अनेक प्रकरणांप्रमाणे नोटीस देऊन विषय कालांतराने थंडावणार? राज्यात अनेक उद्योग, साखर कारखाने आणि प्रकल्पांवर पर्यावरणीय नियमभंगाचे आरोप झाले आहेत. पण सर्वच प्रकरणांमध्ये कठोर कारवाई झालेली दिसत नाही. त्यामुळे कायदा सर्वांसाठी समान हा सिद्धांत प्रत्यक्षात किती प्रभावीपणे राबवला जातो, याकडे नागरिकांचे लक्ष लागले आहे. या प्रकरणात सर्वात महत्त्वाची गोष्ट म्हणजे निष्पक्षता. जर नियमांचे उल्लंघन झाले असेल, तर त्यावर पुराव्यांच्या आधारे कारवाई झाली पाहिजे. आणि जर आरोप निराधार असतील, तर संबंधित संस्थेने तसे स्पष्टपणे सांगितले पाहिजे. तपास यंत्रणा आणि नियामक संस्थांवरील लोकांचा विश्वास टिकवण्यासाठी पारदर्शकता अत्यंत आवश्यक आहे.

सध्या बारामती अ‍ॅग्रोला कारणे दाखवा नोटीस देण्यात आली असून, अंतिम निर्णय अद्याप झालेला नाही. त्यामुळे या टप्प्यावर कोणताही निष्कर्ष काढणे योग्य ठरणार नाही. संबंधित संस्थेकडून आलेले उत्तर, त्यानंतरची सुनावणी आणि प्रदूषण नियंत्रण मंडळाचा अंतिम आदेश यानंतरच या प्रकरणाचे वास्तव स्पष्ट होईल. मात्र एक प्रश्न कायम आहेही कारवाई फक्त नोटिशीपुरतीच मर्यादित राहणार, की सरकार आणि संबंधित यंत्रणा नियमभंग सिद्ध झाल्यास प्रत्यक्ष आणि समान न्यायाच्या तत्त्वावर कठोर पावले उचलणार? या प्रश्नाचे उत्तरच या प्रकरणाचे खरे राजकीय आणि प्रशासकीय महत्त्व ठरवेल.

सर्वपक्षीय बैठक की केवळ औपचारिकता?

विरोधकांच्या सूचनांना खरंच मिळणार का स्थान?

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

नवी दिल्ली : संसदेच्या पावसाळी अधिवेशनाच्या पूर्वसंध्येला केंद्र सरकारने १९ जुलै रोजी सर्वपक्षीय बैठक बोलावली आहे. संरक्षणमंत्री राजनाथ सिंह यांच्या अध्यक्षतेखाली होणाऱ्या या बैठकीत संसदेचे कामकाज सुरळीत पार पडावे, यासाठी सर्व पक्षांशी चर्चा होणार आहे. संसदीय लोकशाहीत अशा बैठका महत्त्वाच्या मानल्या जात असल्या, तरी प्रत्येक वेळी एकच प्रश्न उपस्थित होतोया बैठकीत मांडल्या जाणाऱ्या सूचनांचा सरकार खरोखर विचार करते का, की ही केवळ संसदीय परंपरा पूर्ण करण्यापुरती औपचारिकता असते?

संसद ही केवळ सरकारची नसून संपूर्ण देशाची संस्था आहे. सत्ताधारी पक्षाकडे बहुमत असले तरी विरोधकांचा आवाज, त्यांच्या सूचना आणि नागरिकांच्या प्रश्नांचे प्रतिनिधित्व हे लोकशाहीचे तितकेच महत्त्वाचे घटक आहेत. त्यामुळे सर्वपक्षीय बैठकीचा उद्देश केवळ अधिवेशनात गोंधळ टाळणे नसून, चर्चेचे प्राधान्यक्रम ठरवणे आणि सर्वांना न्याय्य संधी देणे हा असला पाहिजे.

गेल्या काही अधिवेशनांमध्ये अनेकदा विरोधकांनी असा आरोप केला आहे की, बैठकीत मांडलेल्या सूचनांकडे दुर्लक्ष केले जाते, महत्त्वाची विधेयके मर्यादित चर्चेत मंजूर केली जातात आणि विरोधी पक्षांनी उपस्थित केलेले मुद्दे पुरेशा गांभीर्याने घेतले जात नाहीत. दुसरीकडे, सरकारचे म्हणणे आहे की संसदेचे कामकाज सुरळीत चालावे यासाठी सर्व पक्षांनी सहकार्य करणे आवश्यक आहे.

मृत्यूंचा ढिगारा आणि 'अ‍ॅक्ट ऑफ गॉड'चा आधार? मोशी दुर्घटनेनंतर जबाबदारीचा प्रश्न अधिक तीव्र

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

पुणे : पुण्यातील मोशी येथील इमारत दुर्घटनेत अखेर बेपत्ता असलेल्या वामन कसबे यांचा मृतदेह रविवारी पहाटे ढिगाऱ्यातून बाहेर काढण्यात आला. यानंतर या दुर्घटनेतील मृतांचा आकडा नऊवर पोहोचला असून, १४ जणांना सुरक्षितपणे बाहेर काढण्यात यश आले आहे. बचावकार्य पूर्ण झाल्यानंतर प्रशासनाने या दुर्घटनेचा प्राथमिक आढावा घेतला असताना, एका अधिकाऱ्याने याला अ‍ॅक्ट ऑफ गॉड (दैवी आपत्ती) असे संबोधल्याने नवी चर्चा सुरू झाली आहे. अतिवृष्टी ही नैसर्गिक घटना असली, तरी इमारत कोसळण्यामागे केवळ निसर्गच जबाबदार असतो का, हा प्रश्न नागरिक उपस्थित करत आहेत. इमारतीची रचना, बांधकामाचा दर्जा, परवानग्या, नियमित संरचनात्मक तपासणी आणि स्थानिक प्रशासनाची देखरेख यांचीही तितकीच सखोल चौकशी होणे आवश्यक आहे.

दुर्घटनेनंतर केवळ दैवी आपत्ती असे म्हणणे पुरेसे नाही. जर बांधकामातील त्रुटी, निष्काळजीपणा किंवा नियमांचे उल्लंघन आढळले, तर संबंधितांवर कठोर कारवाई झाली पाहिजे. प्रत्येक दुर्घटनेनंतर चौकशी समित्या आणि आश्वासनांची पुनरावृत्ती होते; मात्र जबाबदारी निश्चित होऊन दोषींना शिक्षा झाल्याची उदाहरणे तुलनेने कमी दिसतात.

गोमातेच्या नावाने राजकारण की भ्रष्टाचार? ३५० कोटींच्या आरोपांनी मोदींच्या 'भ्रष्टाचारमुक्त' प्रतिमेलाच प्रश्न

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

मुंबई : भारतीय जनता पक्षाने गेल्या अनेक वर्षांत स्वतःची ओळख भ्रष्टाचारमुक्त पक्ष अशी निर्माण करण्याचा प्रयत्न केला आहे. पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनीही प्रत्येक निवडणुकीत भ्रष्टाचाराविरोधातील लढा हा आपल्या राजकारणाचा केंद्रबिंदू असल्याचा दावा केला आहे. मात्र, आता राजस्थानातील गोशाळा अनुदानातील कथित ३५० कोटी रुपयांच्या भ्रष्टाचाराच्या आरोपांनी या प्रतिमेलाच मोठा धक्का बसण्याची शक्यता निर्माण झाली आहे. विशेष म्हणजे, मृत गायींच्याही नावावर अनुदान घेतल्याचा आरोप करण्यात आल्याने हा वाद केवळ आर्थिक गैरव्यवहारापुरता मर्यादित न राहता धार्मिक भावना आणि राजकीय नैतिकतेशीही जोडला गेला आहे.

शिवसेना (उद्धव बाळासाहेब ठाकरे) पक्षाचे खासदार संजय राऊत यांनी पत्रकार परिषदेत अत्यंत गंभीर आरोप करत म्हटले की, धर्माच्या नावाखाली लूट सुरू आहे. राजस्थानातील गोशाळा अनुदानात तब्बल ३५० कोटी रुपयांचा भ्रष्टाचार झाल्याचा दावा करत त्यांनी मृत गायींवरही अनुदान घेतल्याचा आरोप केला. मृत गोमातेच्या टाळूवरचे लोणी भाजपचे लोक खात आहेत, अशी अत्यंत तीव्र टीकाही त्यांनी केली.

राऊत यांनी याचवेळी राष्ट्रीय स्वयंसेवक संघाचे सरसंघचालक डॉ. मोहन भागवत आणि संघाचे सरकार्यवाह दत्तात्रय होसबळे यांनाही लक्ष्य करत, धर्माच्या नावाने गैरव्यवहार होत असतील तर संघाची भूमिका काय आहे, असा सवाल उपस्थित केला. हिंदुत्व आणि गोसंरक्षण हे ज्यांच्या राजकारणाचे प्रमुख विषय राहिले आहेत, त्यांच्यावरच आता गोशाळांच्या निधीतील कथित भ्रष्टाचाराचे आरोप होत असल्याने या प्रकरणाचे राजकीय परिणाम दूरगामी ठरू शकतात.

याचबरोबर संजय राऊत यांनी नाशिकमधील तपोवन परिसरातील वृक्षतोडीवरही सरकारवर जोरदार हल्लाबोल केला. प्रभू श्रीरामांच्या वास्तव्याशी संबंधित मानल्या जाणाऱ्या या परिसरात पर्यावरणप्रेमींचा विरोध असतानाही मोठ्या प्रमाणात वृक्षतोड करण्यात आल्याचा आरोप त्यांनी केला. या कामांमध्ये गुजरातमधील ठेकेदारांना प्राधान्य देण्यात आल्याचा आरोप करत त्यांनी हा शतकातील सर्वात मोठा भ्रष्टाचार असल्याचा दावा केला. मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्यावर टीका करताना राऊत म्हणाले की, महाराष्ट्राच्या मुख्यमंत्र्यांनी मराठी भाषेचा आणि महाराष्ट्राच्या अस्मितेचा सन्मान राखला पाहिजे. नरेंद्र मोदी यांनी त्यांना केंद्रात बोलावले तर महाराष्ट्र त्यांच्या हातातून जाईल, असे भाकीतही त्यांनी व्यक्त केले. तसेच महाराष्ट्रात गुंडाराज वाढल्याचाही आरोप त्यांनी केला.

दरम्यान, या सर्व आरोपांमुळे एक मोठा राजकीय प्रश्न पुन्हा समोर आला आहे. जर गोसंरक्षणाच्या नावावर चालणाऱ्या योजनांमध्येच भ्रष्टाचाराचे आरोप होत असतील, तर पारदर्शकता आणि उत्तरदायित्वाची जबाबदारी कोणाची? भ्रष्टाचाराविरोधातील शून्य सहिष्णुतेचा दावा करणाऱ्या नेतृत्वाने या आरोपांवर स्पष्ट भूमिका घेणे अपेक्षित असल्याचे विरोधकांचे म्हणणे आहे. तथापि, या प्रकरणातील आरोप हे सध्या राजकीय स्वरूपाचे असून संबंधित यंत्रणांनी किंवा न्यायालयाने त्यांची पुष्टी केलेली नाही. भारतीय जनता पक्षाकडून किंवा संबंधित सरकारी यंत्रणांकडून या आरोपांवर अधिकृत भूमिका किंवा स्पष्टीकरण समोर आल्यानंतरच संपूर्ण चित्र स्पष्ट होईल. मात्र एवढे निश्चित की, भ्रष्टाचाराविरोधातील लढा ही केवळ राजकीय घोषणा न राहता प्रत्यक्ष कृतीतही दिसणे आवश्यक आहे. कारण भ्रष्टाचाराचा आरोप विरोधकांवर असो किंवा सत्ताधाऱ्यांवर, लोकशाहीत प्रत्येक प्रकरणाची निष्पक्ष चौकशी आणि पारदर्शक उत्तरदायित्व हीच जनतेची अपेक्षा असते. विशेषतः धर्म, श्रद्धा आणि जनभावनांशी संबंधित योजनांमध्ये आर्थिक गैरव्यवहाराच्या आरोपांनी नागरिकांचा विश्वास अधिकच डळमळीत होतो. आता या आरोपांनंतर सर्वांचे लक्ष सरकारच्या पुढील भूमिकेकडे लागले आहे. आरोपांची निष्पक्ष चौकशी होईल का, दोषींवर कारवाई होईल का, आणि भ्रष्टाचाराविरोधातील सरकारच्या दाव्यांची खरी कसोटी याच प्रकरणातून लागणार का, हे येणारा काळच ठरवेल. हे वृत्त आरोपांवर आधारित असल्याने ते प्रकाशित किंवा प्रसारित करताना संबंधित पक्षाची भूमिका उपलब्ध झाल्यास ती समाविष्ट करणे आणि आरोपांना सिद्ध झालेली वस्तुस्थिती म्हणून न मांडणे हे पत्रकारितेच्या दृष्टीने महत्त्वाचे आहे.

संपादकीय

आरोपांची राजकीय धार, पण न्यायालयीन कसोटीवर सत्य कुठे उभे आहे?

२०१४ पासून भारतीय राजकारणात भ्रष्टाचार हा सर्वाधिक वापरला गेलेला राजकीय मुद्दा ठरला. विशेषतः काँग्रेस आणि गांधी कुटुंबावर करण्यात आलेले आरोप हे भाजपच्या राजकीय प्रचाराचा केंद्रबिंदू होते. निवडणूक सभांपासून संसदेपर्यंत आणि दूरचित्रवाणीवरील चर्चांपासून सोशल मीडियापर्यंत, भ्रष्टाचारमुक्त भारत या घोषणेसोबत गांधी कुटुंबाचे नाव सातत्याने जोडले गेले. मात्र, सत्तेतील जवळपास बारा वर्षांनंतर एक प्रश्न अनिवार्यपणे समोर येतोजर आरोप इतके गंभीर होते, तर आजपर्यंत गांधी कुटुंबाविरुद्ध भ्रष्टाचाराची अंतिम न्यायालयीन दोषसिद्धी का झालेली नाही? हा प्रश्न विचारणे म्हणजे गांधी कुटुंबाला निर्दोष घोषित करणे नाही. त्याचप्रमाणे आरोप झाले म्हणून त्यांना दोषी ठरवणेही योग्य नाही. लोकशाहीत आरोप, तपास आणि न्यायालयीन दोषसिद्धी या तीन वेगवेगळ्या गोष्टी आहेत. दुर्दैवाने भारतीय राजकारणात हा मूलभूत फरक अनेकदा जाणीवपूर्वक पुसला जातो. २०१४ नंतर अंमलबजावणी संचालनालय (ए), केंद्रीय अन्वेषण विभाग (उइख) आणि आयकर विभागाने अनेक चर्चित प्रकरणांचा तपास पुढे नेला. नॅशनल हेराल्ड, अगस्ता वेस्टलँड, विविध आर्थिक व्यवहार आणि इतर प्रकरणांमध्ये चौकशी झाली, समन्स बजावण्यात आले, मालमत्ता जप्त करण्यात आल्या आणि न्यायालयीन प्रक्रिया सुरू झाली. परंतु आजची वस्तुस्थिती अशी आहे की या प्रकरणांपैकी अनेक न्यायालयात प्रलंबित आहेत आणि गांधी कुटुंबाविरुद्ध भ्रष्टाचाराची अंतिम दोषसिद्धी झालेली नाही. हा एक वस्तुनिष्ठ आणि पडताळता येणारा तथ्यात्मक मुद्दा आहे. याचा अर्थ आरोप खोटे होते का? आवश्यक नाही. याचा अर्थ गांधी कुटुंब निर्दोष आहे का? तो निष्कर्ष काढण्याचाही अधिकार कोणालाच नाही. याचा अर्थ इतकाच की न्यायालयाने अद्याप अंतिम निर्णय दिलेला नाही. मग इतकी वर्षे झाली तरी निकाल का लागला नाही? याची अनेक कारणे असू शकतात. न्यायालयीन प्रक्रियेतील विलंब, आर्थिक गुन्ह्यांमधील गुंतागुंतीचे पुरावे, तपासातील मर्यादा किंवा न्यायालयीन कसोटीवर पुरावे सिद्ध करण्यात येणाऱ्या अडचणी. या सर्व शक्यता स्वतंत्रपणे तपासल्या जाऊ शकतात. पण एक गोष्ट स्पष्ट आहेराजकीय भाषणातील आरोप आणि न्यायालयातील पुरावे यांच्यात मोठी दरी असते. याच ठिकाणी दुसरा महत्त्वाचा प्रश्न निर्माण होतो. जर तपास यंत्रणांकडे व्यापक अधिकार, आर्थिक व्यवहारांची माहिती, जप्तीची शक्ती आणि अनेक वर्षांचा कालावधी उपलब्ध असेल, तर अंतिम दोषसिद्धीपर्यंत पोहोचण्यात विलंब का होत आहे? हा प्रश्न केवळ एका प्रकरणापुरता मर्यादित नाही; तो भारतातील तपास यंत्रणांच्या कार्यक्षमतेबद्दल आणि न्यायव्यवस्थेच्या गतीबद्दलही आहे. दरम्यान, विरोधक सातत्याने आरोप करतात की केंद्रीय तपास यंत्रणांचा वापर राजकीय दबावाचे साधन म्हणून केला जातो. दुसरीकडे केंद्र सरकार आणि भाजपचे म्हणणे आहे की भ्रष्टाचाराविरुद्ध कारवाई करताना कोणालाही सूट दिली जात नाही. या दोन्ही दाव्यांपैकी कोणता खरा आहे, याचा अंतिम निर्णय राजकीय व्यासपीठावर नव्हे तर न्यायालयातच होणार आहे. लोकशाहीत तपास यंत्रणांवरील विश्वास हा त्यांच्या कारवाईच्या संख्येवर नव्हे, तर न्यायालयात टिकणाऱ्या गुणवत्तापूर्ण तपासावर अवलंबून असतो. केवळ छापे, समन्स किंवा आरोपपत्रे ही भ्रष्टाचार सिद्ध झाल्याची हमी नसते. त्याचप्रमाणे दोषसिद्धी न झाल्यामुळे सर्व आरोप आपोआप निराधार ठरत नाहीत.

आज गरज आहे ती राजकीय घोषणांपेक्षा न्यायालयीन सत्याला महत्त्व देण्याची. कारण लोकशाहीत कोणत्याही व्यक्तीला न्यायालय दोषी ठरवेपर्यंत तो कायद्याच्या दृष्टीने निर्दोष मानला जातो. हा केवळ गांधी कुटुंबासाठी नाही, तर प्रत्येक नागरिकासाठी लागू होणारा घटनात्मक सिद्धांत आहे. म्हणूनच आजचा मूलभूत प्रश्न व्यक्तींविषयी नाही, तर संस्थांविषयी आहे. तपास यंत्रणांची विश्वासार्हता त्यांच्या निष्पक्षतेतून सिद्ध होईल की राजकीय आरोपांमधून? भ्रष्टाचाराविरोधातील लढा हा निवडणुकीपुरता मर्यादित राहणार की न्यायालयीन कसोटीवरही तितकाच सक्षम ठरणार? या प्रश्नांची उत्तरे भारताच्या लोकशाहीचे भविष्य ठरवतील. कारण कोणत्याही लोकशाहीत राजकीय प्रचारापेक्षा न्यायव्यवस्थेवरील विश्वास अधिक महत्त्वाचा असतो, आणि अंतिम सत्य हे न्यायालयाच्या निर्णयातूनच समोर येते.

विद्यार्थ्यांच्या सुरक्षिततेशी तडजोड नको; पावसामुळे झालेल्या नुकसानीवर तातडीने उपाययोजना करा : महापौर रवि लांडगे

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

पिंपरी : मागील आठवड्यात झालेल्या अतिवृष्टीमुळे क्रांतिवीर चाफेकर स्मारक समिती संचलित पुनरुत्थान समरसता गुरुकुलम् तसेच क्रांतिवीर चाफेकर प्राथमिक विद्यामंदिर येथे झालेल्या नुकसानीची महापौर रवि लांडगे यांनी प्रत्यक्ष पाहणी केली. विद्यार्थ्यांच्या सुरक्षिततेला सर्वोच्च प्राधान्य देत आवश्यक उपाययोजना तातडीने पूर्ण करण्याचे निर्देश त्यांनी संबंधित महापालिका अधिकाऱ्यांना दिले.

पाहणीदरम्यान शैक्षणिक इमारतीचा परिसर, पावसाच्या पाण्यामुळे बाधित झालेली ठिकाणे, पाणी वाहून जाण्याची व्यवस्था, संरक्षक भिंतीलगतचा परिसर तसेच विद्यार्थ्यांच्या दैनंदिन वावराच्या ठिकाणांची तपासणी करण्यात आली. भविष्यात कोणतीही दुर्घटना घडू नये यासाठी केवळ तात्पुरत्या दुरुस्त्यांवर समाधान न मानता तांत्रिक पाहणी करून कायमस्वरूपी उपाययोजना करण्याच्या सूचना महापौरांनी दिल्या.

परिसरातील पावसाच्या पाण्याचा निचरा सुरळीत राहण्यासाठी ड्रेनेज व स्टॉर्म वॉटर व्यवस्थेची तातडीने तपासणी करावी, नुकसानग्रस्त बांधकामांची सक्षम तांत्रिक अधिकाऱ्यांकडून पाहणी करावी, धोकादायक ठिकाणे त्वरित सुरक्षित करावीत तसेच विद्यार्थ्यांच्या वावराच्या परिसरात आवश्यक प्रतिबंधात्मक सुरक्षा उपाययोजना राबवाव्यात, असे निर्देशही त्यांनी दिले. याशिवाय संबंधित क्षेत्रीय कार्यालयाने संस्थेच्या प्रतिनिधींशी समन्वय साधून नुकसानीचा सविस्तर आढावा घ्यावा, आवश्यक कामांना प्राधान्य देत तातडीने सुरुवात करावी आणि करण्यात आलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करावा, अशाही सूचना महापौर लांडगे यांनी अधिकाऱ्यांना दिल्या.

महापौर रवि लांडगे म्हणाले, विद्यार्थ्यांची सुरक्षितता हा अत्यंत संवेदनशील आणि सर्वोच्च प्राधान्याचा विषय आहे.

अतिवृष्टीमुळे निर्माण झालेल्या अडचणींचा विद्यार्थ्यांच्या शिक्षणावर अथवा त्यांच्या सुरक्षिततेवर परिणाम होणार नाही, याची प्रशासनाने दक्षता घ्यावी. आवश्यक तांत्रिक उपाययोजना तातडीने आणि दर्जेदार पद्धतीने पूर्ण कराव्यात. विद्यार्थ्यांच्या सुरक्षिततेच्या बाबतीत कोणतीही दिरंगाई स्वीकारली जाणार नाही.

मोशी दुर्घटनेनंतर केवळ नोटीस पुरेशी? नऊ मृत्यूनंतर महापालिकेच्या कारवाईवर प्रश्नचिन्ह

पर्यावरण विभाग आणि ठेकेदार कंपनीला नोटीस देण्याचे आयुक्तांचे निर्देश; जबाबदारी निश्चित करून कठोर कारवाईची नागरिकांची मागणी

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

पिंपरी : मोशी कचरा डेपो दुर्घटनेत नऊ जणांचा मृत्यू झाल्यानंतर पिंपरी-चिंचवड महापालिका आयुक्त डॉ. विजय सूर्यवंशी यांनी पर्यावरण विभाग आणि संबंधित ठेकेदार कंपनी अँटोनी लारा रिन्युएबल यांना नोटीस बजावण्याचे निर्देश दिले आहेत. मात्र, एवढ्या मोठ्या दुर्घटनेनंतर केवळ नोटीस देणे ही पुरेशी कारवाई आहे का? असा प्रश्न आता उपस्थित होत आहे.

८ जुलै रोजी मोशी कचरा डेपोतील 'वेस्ट टू एनर्जी' प्रकल्पाच्या प्रशासकीय इमारतीवर कचऱ्याचा प्रचंड ढिगारा कोसळून २३ जण अडकले होते. चार दिवस चाललेल्या बचावकार्यानंतर १४ जणांना बाहेर काढण्यात यश आले, तर ९ जणांचा मृत्यू झाला.

या पार्श्वभूमीवर आयुक्त डॉ. विजय सूर्यवंशी यांनी वरिष्ठ अधिकाऱ्यांची बैठक घेऊन पर्यावरण विभाग आणि संबंधित ठेकेदार कंपनीला नोटीस देण्याचे आदेश दिले. दुर्घटनेच्या सखोल चौकशीचेही निर्देश देण्यात आले आहेत.

मात्र, नऊ जणांचा जीव गेल्यानंतर फक्त नोटीस देऊन प्रशासनाची जबाबदारी संपते का? कचऱ्याचे ढिगारे धोकादायक पातळीपर्यंत कसे वाढले, सुरक्षा उपाययोजना का अपुऱ्या ठरल्या, निरीक्षण आणि देखरेखीत नेमकी कुठे चूक झाली, याची जबाबदारी कोण स्वीकारणार, असे सवाल उपस्थित होत आहेत.

नागरिक आणि सामाजिक संघटनांकडून जबाबदार अधिकारी आणि संबंधित ठेकेदारांवर ठोस प्रशासकीय व कायदेशीर कारवाई, तसेच संपूर्ण कचरा डेपो व्यवस्थापनाचे स्वतंत्र तांत्रिक लेखापरीक्षण करण्याची मागणी होत आहे.

पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या 'कॅच द रेन' अभियानाला पिंपरी-चिंचवड महापालिकेचा प्रतिसाद

जलसंवर्धनासाठी नागरिकांना पुढाकार घेण्याचे आवाहन

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

पिंपरी : पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी दिलेल्या पावसाचे पाणी जिथे पडते, तिथेच त्याचे संवर्धन करा या संदेशाला प्रतिसाद देत पिंपरी-चिंचवड महानगरपालिकेने 'कॅच द रेन' अभियानांतर्गत शहरातील नागरिकांना जलसंवर्धनासाठी सक्रिय सहभाग नोंदविण्याचे आवाहन केले आहे. पावसाचा प्रत्येक थेंब जतन करून भविष्यातील जलसुरक्षा अधिक भक्कम करण्याचा या अभियानाचा उद्देश आहे.

'जिथे पाऊस पडतो, तिथेच पाणी साठवूया' या संकल्पनेवर आधारित या अभियानात पर्जन्यजल संधारण, भूजल पुनर्भरण आणि शाश्वत जलव्यवस्थापनावर भर देण्यात येणार आहे. यासाठी घर, गृहनिर्माण संस्था, शाळा, महाविद्यालये, शासकीय व खासगी कार्यालये तसेच सार्वजनिक इमारतींमध्ये रेनवॉटर हार्वेस्टिंग प्रणाली प्रभावीपणे कार्यान्वित करणे, पाण्याचा काटकसरीने वापर करणे, विहिरी, तलाव, नाले व अन्य जलस्रोतांची स्वच्छता व पुनर्भरण करणे आणि 'पाणी अडवा, पाणी जिरवा' या संकल्पनेची प्रभावी अंमलबजावणी करण्यावर भर दिला जाणार आहे. महापालिकेच्या वतीने शहरभर जनजागृती मोहीम, जलस्रोतांचे संवर्धन, रेनवॉटर हार्वेस्टिंगला प्रोत्साहन आणि नागरिकांच्या सहभागातून विविध उपक्रम राबविण्यात येणार असल्याचे प्रशासनाने स्पष्ट केले आहे. महापालिका आयुक्त डॉ. विजय सूर्यवंशी म्हणाले, पाणी ही केवळ नैसर्गिक संपत्ती नसून भावी पिढ्यांसाठी जपण्याची सामूहिक जबाबदारी आहे. पावसाचे पाणी ज्या ठिकाणी पडते, त्याच ठिकाणी साठविणे आणि जमिनीत मुरविणे ही काळाची गरज आहे. 'कॅच द रेन' ही केवळ सरकारी मोहीम नसून लोकसहभागातून यशस्वी होणारी जनचळवळ आहे. प्रत्येक नागरिक, संस्था आणि गृहनिर्माण सोसायटीने जलसंवर्धनाची जबाबदारी स्वीकारल्यास पाणीटंचाईवर प्रभावी मात करता येईल आणि जलसुरक्षित पिंपरी-चिंचवड घडविता येईल. मुख्य अभियंता प्रमोद ओंभासे म्हणाले, पावसाचे पाणी वाहून जाऊ न देता ते जमिनीत मुरविणे आणि साठविणे ही आजची अत्यावश्यक गरज आहे. रेनवॉटर हार्वेस्टिंग प्रणाली प्रभावीपणे कार्यान्वित करणे, विद्यमान जलस्रोतांचे संवर्धन करणे आणि पर्जन्यजल पुनर्भरणाच्या उपाययोजना राबविण्यात नागरिकांचा सहभाग महत्त्वाचा आहे.

मोशी दुर्घटनेत मृतांचा आकडा ९ वर; महापालिकेच्या नियोजनातील त्रुटींनी घेतले नऊ बळी?

८४ तासांच्या बचावकार्यानंतर शोधमोहीम संपली; कचरा डेपो व्यवस्थापन, सुरक्षा आणि नियोजनावर गंभीर प्रश्नचिन्ह

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

पिंपरी : मोशी कचरा डेपो येथे कचऱ्याचा प्रचंड ढिगारा इमारतीवर कोसळून झालेल्या भीषण दुर्घटनेतील मृतांचा आकडा अखेर ९ वर पोहोचला आहे. चौथ्या दिवशी मध्यरात्री इमारतीशेजारील कचऱ्याच्या ढिगाऱ्याखाली अडकलेल्या वामन कसबे (५०, मोशी) यांचा मृतदेह सापडला. त्यानंतर सर्व बेपत्ता नागरिकांचा शोध पूर्ण झाल्याने तब्बल ८४ तास चाललेले बचावकार्य थांबविण्यात आले.

मात्र, या दुर्घटनेने केवळ जीवितहानीच घडवली नाही, तर मोशी कचरा डेपोतील सुरक्षा व्यवस्था, कचरा साठवणुकीचे नियोजन आणि पिंपरी-चिंचवड महापालिकेच्या देखरेखीवरही गंभीर प्रश्न उपस्थित केले आहेत. इतका मोठा कचऱ्याचा ढिगारा इमारतीपर्यंत पोहोचलाच कसा? संभाव्य धोका लक्षात घेऊन प्रतिबंधात्मक उपाययोजना का करण्यात आल्या नाहीत? अशा अनेक प्रश्नांची उत्तरे अद्याप मिळालेली नाहीत.

८ जुलै रोजी दुपारी सुमारे दीड वाजता ही दुर्घटना घडली. घटनेनंतर एनडीआरएफ, भारतीय सेना, पिंपरी-चिंचवड महापालिका, पीएमआरडीए अग्निशमन दल, पोलीस आणि इतर यंत्रणांनी संयुक्त बचावकार्य सुरू केले. सुरुवातीला पाच नागरिक स्वतः बाहेर पडले, तर उर्वरित अडकलेल्या नागरिकांपर्यंत पोहोचण्यासाठी बचाव पथकाने सलग चार दिवस प्रयत्न केले.

थेरगाव आणि आकुर्डीत गुन्हेगारांचा उच्छाद; एकावर खुनी हल्ला, तर वृद्धाला चिरडून अज्ञात वाहनचालक फरार!

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

पिंपरी-चिंचवड : शहरात गुन्हेगारांचे धाडस दिवसेंदिवस वाढत चालले असून, थेरगाव आणि आकुर्डी भागात दोन खळबळजनक घटना समोर आल्या आहेत. थेरगावात जुन्या भांडणाचा राग मनात धरून एका तरुणावर धारदार चाकूने खुनी हल्ला करण्यात आला, तर आकुर्डीत एका ६० वर्षीय वृद्धाला दुचाकीने उडवून चालक पसार झाला आहे.

घटना १: थेरगावात 'तुझे मुंडके कापतो' म्हणत तरुणावर खुनी हल्ला!

थेरगाव येथील पवारनगर गल्ली नं. ३ मध्ये ११ जुलैच्या रात्री जुन्या वादातून अभी उर्फ अभिषेक कोळेकर (वय २५) या गुंडाने त्याच्या साथीदारासह मिळून एका तरुणावर जीवघेणा हल्ला केला. ''तुझ्या पोराच्या आधी तुझेच मुंडके कापतो'' अशी धमकी देत आरोपीने फिर्यादीच्या मुलावर आणि त्यांच्या मित्रावर धारदार चाकूने सपासप वार केले. या हल्ल्यात दोघेही गंभीर जखमी झाले असून त्यांच्यावर रुग्णालयात उपचार सुरू आहेत. वाकड पोलिसांनी याप्रकरणी भा.न्या.सं. कलम १०९(१), ३५१(२)(३) अन्वये गुन्हा दाखल केला असून पोलीस उपनिरीक्षक गज्जेवार तपास करत आहेत.

घटना २: आकुर्डीत ज्येष्ठ नागरिकाला धडक देऊन चालक फरार; वृद्धाचा मृत्यू!

दुसऱ्या घटनेत, आकुर्डी-चिंचवड लिंक रोडवरील ब्रिजजवळून चालत जाणाऱ्या राजाराम जनार्दन माने (वय ६० वर्षे) या वृद्धाला एका अज्ञात दुचाकी चालकाने भरधाव वेगात येऊन जोरदार धडक दिली. या अपघातात गंभीर जखमी झालेल्या वृद्धाला रस्त्यावरच सोडून, कोणतीही वैद्यकीय मदत न करता किंवा पोलिसांना न कळवता चालक पसार झाला. उपचारादरम्यान वृद्धाचा मृत्यू झाला असून, निगडी पोलीस अज्ञात चालकाचा शोध घेत आहेत.

टीप: इतर गुन्ह्यांमध्ये (दिघी आणि पिंपरी) पोलिसांनी बेकायदेशीर गावठी दारू अड्ड्यांवर छापे टाकून मोठ्या प्रमाणावर मुद्देमाल जप्त केला असून, आरोपींना बेड्या ठोकल्या आहेत.

हिंजवडी-बावधन परिसरात घरफोडीचे सत्र! कुटुंब पर्यटनाला गेले अन् चोरट्यांनी घर साफ केले!

बावधन (पुणे) : घर बंद करून बाहेर गावी जाणाऱ्या नागरिकांना लक्ष करणाऱ्या चोरट्यांनी आता बावधन परिसरात धुमाकूळ घातला आहे. बावधन येथील त्रिमूर्ती चौक परिसरातील एका बंद घराचे कुलूप तोडून अज्ञात चोरट्यांनी सोन्या-चांदीच्या दागिन्यांसह रोकड लांबवल्याची धक्कादायक घटना समोर आली आहे.

फिर्यादी महिला आपल्या कुटुंबासह राजस्थान येथे पर्यटनाला गेल्याची संधी साधून चोरट्यांनी हा डल्ला मारला.

लाखाचा ऐवज लंपास

मिळालेल्या माहितीनुसार, बावधन येथील त्रिमूर्ती चौकातील 'इंद्रनिल गॅलक्सी' अपार्टमेंटमधील रूम नंबर ६ मध्ये ही घरफोडी झाली. फिर्यादी महिला ३० जून ते १० जुलै दरम्यान आपल्या वडिलांसोबत आणि बहिणीसोबत माऊंट अबू (राजस्थान) येथे गेल्या होत्या. या १० दिवसांच्या कालावधीत अज्ञात चोरट्यांनी त्यांच्या फ्लॅटचे कुलूप तोडून आत प्रवेश केला. चोरट्यांनी घरातील १८ ग्रॅम सोन्याचे दागिने, १४२ ग्रॅम चांदीच्या वस्तू आणि २००० रुपयांची रोकड असा एकूण १,०२,४०० रुपयांचा ऐवज चोरून नेला.

याप्रकरणी हिंजवडी/बावधन पोलीस ठाण्यात भारतीय न्याय संहिता (BNS) कलम ३०५, ३३१(४) अन्वये गुन्हा दाखल करण्यात आला असून, सहाय्यक पोलीस निरीक्षक (सपोनि) थोरबोले या प्रकरणाचा पुढील तपास करत आहेत. चोरट्यांचा शोध घेण्यासाठी पोलीस परिसरातील सीसीटीव्ही फुटेज तपासत आहेत.

पुनावळेत पीएमपीएमएल बसच्या धडकेत तरुणीचा मृत्यू; चालकाचा निष्काळजीपणा निष्पन्न!

पुनावळे (पिंपरी-चिंचवड): पुनावळे येथील पवना पुलाजवळ पीएमपीएमएल (PMPML) बस चालकाने निष्काळजीपणे व भरधाव वेगात बस चालवून एका दुचाकीला जोरदार धडक दिली. या भीषण अपघातात दुचाकीवर मागे बसलेल्या 'खुशबू' नावाच्या तरुणीचा बसच्या मागच्या चाकाखाली चिरडून जागीच दुर्दैवी मृत्यू झाला आहे. तर दुचाकी चालक महिला किरकोळ जखमी झाली आहे.

याप्रकरणी रावेत पोलीस ठाण्यात बस चालक सय्यद शब्बीर मुलानी (वय ३४, रा. निगडी, मूळ रा. मुंबई) याच्याविरुद्ध गुन्हा दाखल करण्यात आला असून पोलिसांनी त्याला ताब्यात घेतले आहे.

ओव्हरटेक करण्याच्या नादात दुर्घटना

मिळालेल्या माहितीनुसार, ११ जुलै २०२६ रोजी सकाळी ११:१५ च्या सुमारास फिर्यादी महिला आणि त्यांची मुलगी खुशबू या दोघी दुचाकीवरून (MH 14 LK 2362) पुनावळे ते किवळे रस्त्याने जात होत्या. तुकाई नर्सरीजवळील सर्व्हिस रोडवर मागून येणाऱ्या PMPML बसने (MH 12 QG 2079) पुढील वाहनाला ओव्हरटेक करण्याच्या नादात दुचाकीला मागून जोरदार धडक दिली. धडक इतकी भीषण होती की, खुशबू थेट बसच्या मागच्या चाकाखाली आली आणि तिचा मृत्यू झाला. रावेत पोलीस या प्रकरणाचा पुढील तपास करत आहेत.

दैनिक राज्य लोकतंत्र हे पत्र मुद्रक, प्रकाशक मालक सीमा भिमराव मस्के यांनी जगमित्र प्रिंटर्स अॅण्ड सेल्स कॉर्पोरेशन सुमतीनगर, जालना रोड, बीड येथे छापून कार्यालय दैनिक राज्य लोकतंत्र, राजीव गांधी चौक, कॅनाल रोड, बीड, ता.जि. बीड, ४३११२२ (महाराष्ट्र) येथे प्रकाशित केले. **संपादक** - सीमा मस्के (मोकाशे) । **कार्यकारी संपादक** - सुभाष विलासराव चौरे या अंकात प्रकाशित झालेल्या मजकुरातील मतांशी संपादक सहमत असतीलच असे नाही. न्यायालयीन वाद बीड न्यायकक्षेत. EMAIL- RAJYALOKTANTRA@GMAIL.COM NO.L SB/BEED RNP-206/2024-26

सारांश वृत्त

मोशी दुर्घटनेनंतर स्पाइन रोडवर कचऱ्याचे साम्राज्य; नागरिकांचा तीव्र संताप, तात्काळ कारवाईची मागणी

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

पिंपरी : मोशी येथील दुर्घटनेनंतर आता कृष्णानगर येथील स्पाइन रोडवर कचऱ्याचा नवा डेपो तयार होत असल्याचा प्रकार समोर आला आहे. मुख्य रस्त्यावरच मोठ्या प्रमाणात कचरा टाकला जात असल्याने स्थानिक रहिवासी आणि वाहनधारकांमध्ये प्रचंड संतापाचे वातावरण निर्माण झाले आहे.काय आहे नेमकी परिस्थिती?स्पाइन रोडवरील या अनधिकृत कचरा साचण्याच्या प्रकारामुळे परिसरात दुर्गंधी पसरली असून नागरिकांच्या आरोग्याचा प्रश्न ऐरणीवर आला आहे. मोशी येथील कचरा डेपोच्या दुर्घटनेनंतर प्रशासनाने यावर कायमस्वरूपी तोडगा काढणे अपेक्षित असताना, शहराच्या मुख्य रस्त्यांवरच कचऱ्याचे ढीग साचू लागल्याने महापालिकेच्या कचरा व्यवस्थापनावर प्रश्नचिन्ह उपस्थित केले जात आहे. सोशल मीडियावर व्हिडिओ व्हायरलया गंभीर समस्येकडे प्रशासनाचे लक्ष वेधण्यासाठी स्थानिक नागरिकांनी समाजमाध्यमांचा आधार घेतला आहे. या परिसरातील परिस्थिती दाखवणारा एक व्हिडिओ (रील) सध्या इंस्टाग्रामवर मोठ्या प्रमाणात व्हायरल होत असून, 'पिंपरी-चिंचवड महानगरपालिकेने' (झउचउ) या समस्येची तात्काळ दखल घेऊन हा कचरा हटवावा, अशी आग्रही मागणी नागरिकांकडून केली जात आहे.

मोशी दुर्घटना : गुन्हा दाखल करण्याऐवजी नोटिसा; महापालिकेच्या भूमिकेवर प्रश्नचिन्ह

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

पिंपरी : मोशी येथील कचरा डेपो दुर्घटनेत नऊ जणांचा मृत्यू झाल्यानंतर संबंधित अधिकारी आणि ठेकेदार कंपनीवर तत्काळ फौजदारी गुन्हा दाखल करण्याऐवजी पिंपरी-चिंचवड महापालिकेने नोटिसा बजावण्याची भूमिका घेतल्याने प्रशासनाच्या कारवाईवर प्रश्नचिन्ह उपस्थित केले जात आहे. महापालिका आयुक्त डॉ. विजय सूर्यवंशी यांनी रविवारी वरिष्ठ अधिकाऱ्यांची बैठक घेऊन महापालिकेच्या पर्यावरण विभागासह अँटोनी लारा रिन्युएबल या ठेकेदार कंपनीला नोटीस बजावण्याचे निर्देश दिले. तसेच दुर्घटनेची सखोल चौकशी करण्याचे आदेशही दिले आहेत. ८ जुलै रोजी मोशी येथील 'वेस्ट टू एनर्जी' प्रकल्पाच्या प्रशासकीय इमारतीवर कचऱ्याचा मोठा ढीग कोसळल्याने भीषण दुर्घटना घडली होती.

दलित पँथरच्या ५४ व्या वर्धापन दिनानिमित्त पुण्यात भव्य कार्यक्रम

महापौर मंजुषा नागपुरे यांचा नागरी सत्कार; उपमहापौर परशुराम वाडेकर यांना 'पँथररत्न' पुरस्कार

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

पुणे : दलित पँथरच्या ५४ व्या वर्धापन दिनानिमित्त सोमवार, १३ जुलै २०२६ रोजी सायंकाळी ४ वाजता पुण्यातील बालगंधर्व रंगमंदिर येथे विविध मान्यवरांच्या उपस्थितीत भव्य कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले आहे. केंद्रीय राज्यमंत्री मुरलीधर मोहोळ यांच्या हस्ते कार्यक्रमाचे उद्घाटन होणार असल्याची माहिती दलित पँथरचे राष्ट्रीय अध्यक्ष यशवंत भाऊ नडगम यांनी पत्रकार परिषदेत दिली.

या कार्यक्रमाला विधानसभेचे अध्यक्ष राहुल नार्वेकर, कॅबिनेट मंत्री चंद्रकांत पाटील, राज्यमंत्री माधुरी मिसाळ, राज्यसभा खासदार डॉ. ज्योती वाघमारे, पुणे कॅन्टोन्मेंटचे आमदार सुनील कांबळे, माजी राज्यमंत्री विश्वजीत कदम, कसबा मतदारसंघाचे आमदार हेमंत रासने, शिवाजीनगरचे आमदार सिद्धार्थ शिरोळे आदी मान्यवर उपस्थित राहणार आहेत.

कार्यक्रमानिमित्त पुण्याच्या महापौर मंजुषा नागपुरे यांचा पुणेकरांच्या वतीने जाहीर नागरी सत्कार करण्यात येणार असून, उपमहापौर परशुराम वाडेकर यांना

प्रतिष्ठेचा 'पँथररत्न' पुरस्कार प्रदान करण्यात येणार आहे. तसेच पुणे महानगरपालिकेचे आयुक्त नवल किशोर राम, पोलीस आयुक्त अमितेश कुमार, वाहतूक विभागाचे उपायुक्त संदीप भाजीभाकरे, सहपोलीस आयुक्त मनोज पाटील, माजी राज्यमंत्री रमेश बागवे यांच्यासह विविध क्षेत्रांतील एकूण ५४ मान्यवरांचा 'पँथररत्न' पुरस्काराने गौरव केला जाणार आहे.

याशिवाय, देऊळबंद २ चित्रपटाचे दिग्दर्शक व अभिनेते प्रवीण तरडे तसेच अभिनेते रमेश परदेशी यांचा जाहीर नागरी सत्कारही करण्यात येणार आहे.

पत्रकार परिषदेत बोलताना यशवंत भाऊ नडगम म्हणाले, १९७२ मध्ये अन्याय, अत्याचार आणि विषमतेविरुद्ध संघर्षाची मशाल पेटविणाऱ्या दलित पँथर चळवळीचा ५४ वा वर्धापन दिन उत्साहात साजरा करण्यात येत आहे. समाजातील सर्व घटकांनी मोठ्या संख्येने उपस्थित राहून या ऐतिहासिक सोहळ्याची शोभा वाढवावी.

कार्यक्रमात विविध मान्यवरांचे मार्गदर्शन, विद्रोही कवी नितीन चंदनशिवे यांचे विशेष व्याख्यान, सांस्कृतिक कार्यक्रम तसेच भव्य ऑर्केस्ट्राचे आयोजन करण्यात आले आहे.

यावेळी आयोजित पत्रकार परिषदेला दलित पँथरचे केंद्रीय उपाध्यक्ष श्रीकांत लोणारे, प्रदेशाध्यक्ष संतोष गायकवाड, पुणे जिल्हाध्यक्ष मिलिंद सरवडे, पुणे शहराध्यक्ष आकाश पायाळ, जनसंपर्क प्रमुख बंडू गवळी तसेच संघटनेचे पदाधिकारी उपस्थित होते.

आळंदी मंदिरात एकादशीनिमित्त भाविकांची गर्दी; पुष्पसजावट ठरली आकर्षण, इंद्रायणी घाटावर हरिनामाच्या गजरात इंद्रायणी आरती

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

आळंदी : भागवत एकादशीनिमित्त तीर्थक्षेत्र आळंदी येथे वारकरी संप्रदायाच्या परंपरेनुसार विविध धार्मिक कार्यक्रम भक्तिभावाने पार पडले. माऊली मंदिरात आकर्षक पुष्पसजावट करण्यात आली होती. मंदिरातील श्रींच्या वैभवी रूपाचे दर्शन घेण्यासाठी भाविकांनी मोठी गर्दी केली. आषाढी पालखी सोहळा नुकताच पार पडल्याने नेहमीच्या तुलनेत भाविकांची संख्या काहीशी कमी असली, तरी दिवसभर दर्शनासाठी भक्तांची रेलचेल कायम होती.

आळंदी देवस्थान आणि इंद्रायणी आरती सेवा समितीच्या वतीने इंद्रायणी नदी घाटावर हरिनामाच्या गजरात इंद्रायणी आरती उत्साहात पार पडली. यापूर्वी भाविकांनी इंद्रायणी नदीत स्नान करून नदीपूजन केले. महापुरानंतर संयोजिका अनिता झुजम, सुवर्णाताई काळे व अन्य महिलांच्या हस्ते इंद्रायणीचे पूजन करण्यात आले. त्यानंतर हरिनामाच्या गजरात इंद्रायणी आरती व पसायदान सादर करण्यात आले.

माऊली मंदिरात दिवसभर श्रींची पूजा, आरती, प्रवचन सेवा, फराळाचा महानैवेद्य आदी धार्मिक कार्यक्रम पार पडले. मंदिरातील थेट दर्शनाची सुविधाही आळंदी देवस्थानने समाजमाध्यमांद्रे उपलब्ध करून दिली होती. श्री हजेरी मारुती मंदिरातही आरती व

हनुमान चालीसाचे पठण भक्तिमय वातावरणात झाले.

भाविकांनी इंद्रायणी स्नान करून श्री ज्ञानेश्वर माऊलींचे दर्शन घेत नगरप्रदक्षिणा केली. मंदिर परिसर व इंद्रायणी घाटावर दिवसभर भाविकांची वर्दळ होती.

एकादशीच्या पार्श्वभूमीवर वाहतूक सुरळीत राहावी यासाठी आळंदी-दिघी वाहतूक शाखा, आळंदी पोलीस ठाणे व दिघी पोलीस ठाण्याच्या कर्मचाऱ्यांनी विशेष नियोजन केले. वाहतुकीस अडथळा ठरणाऱ्या बेशिस्त वाहनचालकांवर दंडात्मक कारवाई करण्यात आली. कायदा व सुव्यवस्था राखण्यासाठी पोलीस प्रशासनाने दक्षता घेतली.

इंद्रायणी घाट स्वच्छतेसह आरतीचा उपक्रम

इंद्रायणी आरती सेवा समिती, राजमाता जिजाऊ महिला प्रतिष्ठान, महिला बचत गट, महिला मंडळ आणि आळंदी ग्रामस्थ यांच्या संयुक्त विद्यमाने इंद्रायणी घाटाची स्वच्छता करून आरतीचा उपक्रम राबविण्यात आला. इंद्रायणी नदीचे पावित्र्य जपण्यासाठी आणि नदी प्रदूषणमुक्त करण्यासाठी जनजागृती करण्यात आली.

यावेळी राजमाता जिजाऊ महिला प्रतिष्ठानच्या अध्यक्षा अनिता झुजम, संयोजक अर्जुन मेदनकर, रोहिदास कदम, गोविंद ठाकूर, माऊली घुंडरे पाटील, सुवर्णाताई काळे, लता वर्तले, नीलम कुरधोंडकर, सरस्वती भागवत, शोभा कुलकर्णी, तारामती गोरे, पुष्पा लेंडघर, काशीबाई अडगणे, जयश्री भागवत, सावित्री घुंडरे पाटील, राणी वाघ, अनिता शिंदे, उषाताई पाटील, सुरेखा काळभोर, कौशल्य देवरे, विमल मुसळे, इंदुबाई गावडे, आदिती शिंदे, काका मोरे आदी उपस्थित होते. आळंदी देवस्थानतर्फे आयोजित आरतीप्रसंगी विश्वस्त रोहिणी पवार, माजी नगरसेविका मालन घुंडरे, संजय घुंडरे पाटील, मंदिराचे पुजारी, देवस्थानचे सेवक तसेच ग्रामस्थ उपस्थित होते. वेदमंत्रांच्या जयघोषात आरती संपन्न झाली. यावेळी इंद्रायणी नदीचे पावित्र्य जपण्यासाठी सर्वांनी पुढाकार घ्यावा, तसेच नदी प्रदूषणमुक्त करण्यासाठी शासनाने तातडीने प्रभावी उपाययोजना कराव्यात, असे आवाहन राजमाता जिजाऊ महिला प्रतिष्ठानच्या अध्यक्षा अनिता झुजम यांनी केले.

'दूधभेसळीतील दोषींना कोणतीही पाठीशी घालणार नाही; शिक्षा झालीच पाहिजे' : दिलीप वळसे पाटील

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

पिंपरी :मंचर । प्रतिनिधी

मंचर : दूधभेसळीमुळे लहान मुले आणि नागरिकांच्या आरोग्याला धोका निर्माण होत असेल, तर अशा प्रकाराचे कोणत्याही परिस्थितीत समर्थन करता येणार नाही. या प्रकरणामागे कोणाचाही सहभाग असला तरी त्याला पाठीशी घालणार नाही. दोषींना कायद्यानुसार शिक्षा झालीच पाहिजे, अशी स्पष्ट भूमिका माजी मंत्री तथा आंबेगावचे आमदार दिलीप वळसे पाटील यांनी व्यक्त केली.

राष्ट्रवादी काँग्रेस (आंबेगाव-शिरूर) यांच्या वतीने मंचर येथे आयोजित जनसंवाद कार्यक्रमात ते बोलत होते. दूधभेसळ प्रकरणावर भाष्य करताना ते म्हणाले, या प्रकरणात संशयाची सुई माझ्याकडे वळवली जात असल्याने कार्यकर्त्यांसमोर वस्तुस्थिती मांडण्यासाठी हा संवाद

आयोजित केला आहे. अन्न व औषध प्रशासनाच्या कारवाईत जो कोणी दोषी आढळेल, त्याला कोणतीही राजकीय साथ दिली जाणार नाही. तो माझा जवळचा कार्यकर्ता असला तरी त्यालाही कायद्याप्रमाणे शिक्षा झाली पाहिजे.

ते पुढे म्हणाले, चौकशी पूर्ण होईपर्यंत, एफआयआर व आरोपपत्र दाखल होईपर्यंत कोणतेही निष्कर्ष काढणे योग्य ठरणार नाही. भेसळयुक्त दूध नेमके कोण घेत होते, याचा तपास अन्न व औषध प्रशासन करीत आहे. तपास पूर्ण झाल्यानंतरच या विषयावर सविस्तर बोलणे योग्य राहील.

विधिमंडळात दूधभेसळ प्रकरणावरील चर्चेदरम्यान आपण अनुपस्थित असल्याच्या आरोपालाही त्यांनी उत्तर दिले. त्या दिवशी मी अतिवृष्टीग्रस्त आदिवासी भागाच्या दौऱ्यावर होतो. तेथील नागरिकांच्या अडचणी जाणून घेत होतो. बारा तासांत अनेक रस्ते वाहतुकीसाठी खुले करण्यात आले. मी पर्यटनासाठी नव्हे, तर लोकांच्या समस्या सोडवण्यासाठी गेलो होतो, असे त्यांनी सांगितले.

शिंगवे येथील अल्पवयीन मुलीवरील अत्याचाराच्या घटनेबाबत बोलताना वळसे पाटील म्हणाले, अशा प्रकरणात पीडितेची ओळख गोपनीय ठेवणे ही कायदेशीर जबाबदारी आहे. त्यामुळे मी तिच्या घरी गेलो नाही. यावरून टीका करणाऱ्यांनी कायद्याचे भान ठेवावे.

विरोधकांवर टीका करताना ते म्हणाले, काहीजण तालुक्याची बदनामी करून राजकारण करत आहेत. शेतकऱ्यांचे कैवारी असल्याचा दावा करणाऱ्यांनी स्वतःच्या कामाचा हिशेब द्यावा. सोशल मीडियावरील बनावट खात्यांमधून टीका करण्यापेक्षा स्वतःच्या नावाने टीका करावी.

यावेळी म्हाडाचे सभापती शिवाजीराव आढळराव पाटील, जिल्हा परिषदेचे उपाध्यक्ष विवेक वळसे पाटील, राष्ट्रवादी काँग्रेसचे तालुकाध्यक्ष विष्णू हिंगे, कैलास बुवा काळे, सुभाषराव मोरमारे, राजेंद्र कोरेकर, प्रदीप वळसे पाटील, अजय घुले, लक्ष्मण थोरात, सुनील बाणखेले, शिवाजीराव ढोबळे, सुषमा शिंदे, मानसिंग पाचुंदकर, स्वप्निल ढमढेरे, माऊली गावडे, सचिन भोर आदी उपस्थित होते. चर्चासत्रात कल्याण शिंदे, संजय पवळे, अरुण बांगर, अमित घुले आणि मोनिका थोरात यांनी सहभाग घेतला. कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन निलेश पडवळ यांनी केले.

जिल्ह्यातील १६ बंधारे पाण्याखाली; राधानगरी धरणात ८.३६ टीएमसी पाणीसाठा

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

कोल्हापूर : जिल्ह्यात सुरू असलेल्या पावसामुळे विविध नद्यांवरील १६ बंधारे पाण्याखाली गेले असून, राधानगरी धरणात ८.३६ टीएमसी पाणीसाठा झाला आहे. रविवारी सकाळी ७ वाजेच्या अहवालानुसार राधानगरी धरणातून कोणताही विसर्ग सुरू नव्हता.

पंचगंगा नदीवरील शिंगणापूर, राजाराम, सुर्वे, रुई, इचलकरंजी, तेरवाड व शिरोळ, भोगावती नदीवरील सरकारी कोगे व खडक कोगे, कासारी नदीवरील यवलूज, कुंभी नदीवरील सांगरुळ, वारणा नदीवरील कोडोली तसेच दूधगंगा नदीवरील सिद्धनेर्ली, दत्तवाड, सुळकूड आणि बाचणी हे एकूण १६ बंधारे पाण्याखाली आहेत.

जिल्ह्यातील प्रमुख धरणांमधील पाणीसाठा पुढीलप्रमाणे आहे : राधानगरी – ८.३६ टीएमसी, तुळशी – ३.४७ टीएमसी, वारणा – ३४.३९ टीएमसी, दूधगंगा – २५.३९ टीएमसी, कासारी – २.७७ टीएमसी, कडवी – २.५१ टीएमसी, कुंभी – २.७१ टीएमसी, पाटगाव – ३.७१ टीएमसी, चिकोत्रा – १.५२ टीएमसी, चित्री – १.८८ टीएमसी, जंगमहट्टी – १.२२ टीएमसी, घटप्रभा – १.५६ टीएमसी, जांबरे – ०.८२ टीएमसी, आंबेआहोळ – १.२४ टीएमसी, सर्फनाला – ०.६७ टीएमसी आणि धामणी – ३.८५ टीएमसी.

बंधाऱ्यांवरील पाणीपातळीही वाढली असून, राजाराम बंधाऱ्यावर २२.८ फूट, सुर्वे २४.८ फूट, रुई ५६ फूट, इचलकरंजी ५४.३ फूट, तेरवाड ५१.३ फूट, शिरोळ ४२.६ फूट, नृसिंहवाडी ४६.६ फूट, तर सांगली जिल्ह्यातील अंकली येथे १५.१० फूट पाणीपातळीची नोंद झाली आहे.

दूध भेसळप्रकरणी मंचरमध्ये एल्गार मोर्चा; दोषींवर कठोर कारवाईची मागणी

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

मंचर : दूध भेसळप्रकरणी दोषींवर कठोर कारवाई करण्याच्या मागणीसाठी रविवारी मंचर शहरात एल्गार मोर्चा काढण्यात आला. तसेच या प्रकरणामुळे आंबेगाव व मंचरची बदनामी झाल्याचा दावा करत त्याची नैतिक जबाबदारी स्वीकारून माजी मंत्री दिलीप वळसे पाटील यांनी राजीनामा द्यावा, अशी मागणी माजी सभापती देवदत्त निकम यांनी केली.

मंचर कृषी उत्पन्न बाजार समिती येथून मोर्चाला सुरुवात झाली. लक्ष्मी रस्ता मार्गे मोर्चा छत्रपती शिवाजी महाराज चौकात पोहोचला. तेथे झालेल्या जाहीर सभेला विविध राजकीय पक्षांचे पदाधिकारी, कार्यकर्ते, शेतकरी व नागरिक मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

सभेत बोलताना देवदत्त निकम यांनी दूध भेसळीच्या प्रकारांमुळे नागरिकांच्या आरोग्यावर गंभीर परिणाम होत असल्याचा दावा केला. दूध भेसळ पूर्णपणे थांबविण्यात आल्यास दुधाचे दर प्रतिलिटर सुमारे पाच रुपयांनी वाढून त्याचा फायदा शेतकऱ्यांना

होईल, असे त्यांनी सांगितले. तसेच विधिमंडळात या विषयावर चर्चा सुरू असताना तालुक्याच्या आमदारांनी भूमिका मांडली नसल्याची टीकाही त्यांनी केली.

भेसळखोरांवर कारवाई केल्याबद्दल मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस, उपमुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे, सुनेत्रा पवार तसेच अन्न व औषध प्रशासन विभागाचे आयुक्त तुकाराम मुंढे यांचे निकम यांनी अभिनंदन केले.

जिल्हाप्रमुख सुरेश भोर यांनी भेसळप्रकरणातील दोषींवर कठोर कायदेशीर कारवाई करण्याची मागणी केली. भेसळ करणाऱ्यांवर कठोर गुन्हे दाखल होईपर्यंत आंदोलन सुरू राहील, असा इशाराही त्यांनी दिला. खेड कृषी उत्पन्न बाजार समितीचे सभापती विजय शिंदे यांनीही आंदोलनाला पाठिंबा जाहीर केला.

यावेळी देविदास दरेकर, जिल्हा संघटक राजाराम बाणखेले, रमेश येवले, गुलाब शिंदे, अरुण गिरे, माऊली ढोमे, प्रशांत अभंग, डॉ. ताराचंद कराळे, अंकुश लांडे, जिल्हा परिषद सदस्या प्रीती थोरात, प्रियंका लोखंडे, स्वप्ना खामकर आदींनी मनोगत व्यक्त केले.

प्रमोद बाणखेले, सुवर्णा दरेकर, नितीन भालेराव, प्रवीण थोरात, सरपंच वैभव पोखरकर आदी उपस्थित होते. अनेक वक्त्यांनी अन्न व औषध प्रशासनाचे आयुक्त तुकाराम मुंढे यांच्या कारवाईचे कौतुक केले.

कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक सचिन बांगर यांनी केले. विजय पवार यांनी सूत्रसंचालन, तर पूजा वळसे पाटील यांनी आभार प्रदर्शन केले.

काळ्या फिती लावून नागरिकांचा सहभाग

एल्गार मोर्चात सहभागी झालेल्या नागरिकांनी निषेधाचे प्रतीक म्हणून हाताला काळ्या फिती बांधल्या होत्या. उन्हाची तीव्रता असतानाही सुमारे तीन तास सभा सुरू होती. राष्ट्रवादी काँग्रेस (अजित पवार गट) वगळता विविध पक्षांचे पदाधिकारी व कार्यकर्ते या आंदोलनात सहभागी झाल्याचे दिसून आले.

सारांश वृत्त

‘सतलज’ वादळाने पंजाब ढवळून निघाला; मुख्यमंत्री भगवंत मान यांच्या मौनाची राजकीय चर्चा

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

चंदीगड : पंजाबमध्ये ‘सतलज’ प्रकरणावरून राजकीय वातावरण तापले असताना मुख्यमंत्री भगवंत मान यांच्या भूमिकेबाबत प्रश्न उपस्थित होत आहेत. विरोधकांकडून सातत्याने टीका होत असताना मुख्यमंत्री या विषयावर सार्वजनिकपणे भाष्य करण्याचे टाळत असल्याने त्यांच्या मौनाची राजकीय वर्तुळात चर्चा रंगली आहे.

इंडियन एक्स्प्रेसच्या वृत्तानुसार, ‘सतलज’ मुद्द्यावर राज्यातील राजकारण तापले असून विरोधी पक्षांनी मुख्यमंत्री मान यांच्यावर निशाणा साधला आहे. या संवेदनशील विषयावर सरकारची स्पष्ट भूमिका जाणून घेण्याची मागणी केली जात असली, तरी मुख्यमंत्री अद्याप मौन बाळगून आहेत.

राजकीय विश्लेषकांच्या मते, या मुद्द्यावर थेट प्रतिक्रिया दिल्यास त्याचे राजकीय परिणाम होऊ शकतात. त्यामुळे मुख्यमंत्री मान सावध भूमिका घेत असल्याचे मानले जात आहे. दुसरीकडे, विरोधी पक्ष हे मौन सरकारची कमजोरी असल्याचा आरोप करत आहेत. दरम्यान, ‘सतलज’ प्रकरणाचा राजकीय आणि प्रशासकीय स्तरावर पुढे काय परिणाम होणार, तसेच मुख्यमंत्री भगवंत मान यांची अधिकृत भूमिका काय असेल, याकडे पंजाबसह देशभरातील राजकीय वर्तुळाचे लक्ष लागले.

आकाशवाणी : ‘आकाशातून येणारा आवाज’ ते भारतीय जनमानसाचा अविभाज्य ठेवा

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

नवी दिल्ली : भारतातील रेडिओ प्रसारणाचा इतिहास हा केवळ तांत्रिक प्रगतीचा इतिहास नाही, तर देशाच्या सांस्कृतिक, सामाजिक आणि भाषिक जडणघडणीचा महत्त्वाचा भाग आहे. आज ‘आकाशवाणी’ हे नाव भारतीयांच्या मनात इतके घट्ट रुजले आहे की, रेडिओ म्हणजे आकाशवाणी, अशीच अनेकांची धारणा आहे. मात्र, या नावामागेही एक रंजक इतिहास दडलेला आहे.

द इंडियन एक्स्प्रेसमध्ये प्रसिद्ध झालेल्या लेखानुसार, ‘आकाशवाणी’ हा शब्द संस्कृतमधील असून त्याचा अर्थ ‘आकाशातून येणारा आवाज’ असा होतो. भारतीय पौराणिक कथांमध्ये आणि धार्मिक ग्रंथांमध्ये ‘आकाशवाणी’ म्हणजे दैवी संदेश किंवा स्वर्गातून ऐकू येणारी घोषणा, असा उल्लेख आढळतो. पुढे हा शब्द आधुनिक रेडिओ प्रसारणासाठी इतका समर्पक ठरला की तो भारतीय प्रसारण व्यवस्थेची ओळख बनला.

‘इंडियन स्टेट ब्रॉडकास्टिंग सर्व्हिस’पासून ‘ऑल इंडिया रेडिओ’पर्यंत

भारतामध्ये रेडिओ प्रसारणाची सुरुवात १९२० च्या दशकात झाली. सुरुवातीला खासगी प्रयत्नांतून प्रसारण सुरू झाले. त्यानंतर ब्रिटिश सरकारने १९३० मध्ये इंडियन स्टेट ब्रॉडकास्टिंग सर्व्हिस (खड्इड) सुरू केली. १९३६ मध्ये या संस्थेचे नाव बदलून ऑल इंडिया रेडिओ (अखठ) ठेवण्यात आले. हे नाव अधिकृत असले तरी भारतीय भाषांतील समर्पक नावाची गरज कायम होती.

‘आकाशवाणी’ या नावाचा उगम

‘आकाशवाणी’ हा शब्द सर्वप्रथम कन्नड साहित्यिक आणि प्रख्यात विचारवंत एम. व्ही. गोपालस्वामी यांनी १९३० च्या दशकात मैसूरमधील एका खासगी रेडिओ केंद्रासाठी वापरल्याचे मानले जाते. हा शब्द इतका लोकप्रिय झाला की पुढे भारत सरकारनेही त्याचा स्वीकार केला.

स्वातंत्र्यानंतर माहिती आणि प्रसारण मंत्री सरदार वल्लभभाई पटेल यांच्या कार्यकाळात ‘ऑल इंडिया रेडिओ’साठी भारतीय भाषेतील अधिकृत नाव म्हणून ‘आकाशवाणी’ स्वीकारण्यात आले. त्यानंतर हे नाव देशभर रूढ झाले आणि आजही अधिकृतरीत्या वापरले जाते.

देशाला जोडणारे प्रभावी माध्यम

दूरदर्शन आणि इंटरनेटच्या आधीच्या काळात आकाशवाणी हे देशातील सर्वात प्रभावी जनसंपर्क माध्यम होते. बातम्या, कृषीविषयक कार्यक्रम, शैक्षणिक मालिका, नाटके, संगीत, साहित्य, लोककला आणि सरकारी घोषणा यांमुळे आकाशवाणीने ग्रामीण आणि शहरी भारताला एक समान व्यासपीठ उपलब्ध करून दिले.

विशेषतः दुर्गम भागांमध्ये रेडिओ हे माहितीचे एकमेव विश्वासार्ह साधन होते. स्वातंत्र्यदिन आणि प्रजासत्ताक दिनाचे थेट प्रक्षेपण, पंतप्रधानांचे राष्ट्राला संबोधन, निवडणुकांचे निकाल, युद्धकाळातील अधिकृत माहिती आणि नैसर्गिक आपत्तीच्या काळातील सूचना यामुळे आकाशवाणीवरील लोकांचा विश्वास अधिक दृढ झाला.

सांस्कृतिक जतनात मोठा वाटा

आकाशवाणीने भारतीय शास्त्रीय संगीत, लोकसंगीत, नाट्यकला आणि साहित्य संवर्धनात मोठे योगदान दिले आहे. अनेक नामवंत गायक, वादक, अभिनेते आणि साहित्यिकांना आकाशवाणीने पहिली मोठी संधी दिली. विविध भारतीय भाषांतील कार्यक्रमांमुळे भाषिक आणि सांस्कृतिक वैविध्य जपण्यासही मदत झाली.

डिजिटल युगातही कायम ओळख

आज एफएम रेडिओ, पॉडकास्ट, ऑनलाइन स्ट्रीमिंग आणि सोशल मीडिया यांसारखी आधुनिक माध्यमे उपलब्ध असली, तरी आकाशवाणीनेही काळानुरूप स्वतःमध्ये बदल केले आहेत. प्रसार भारतीच्या माध्यमातून डिजिटल प्लॅटफॉर्मवर कार्यक्रम उपलब्ध करून देणे, मोबाईल ॲप आणि ऑनलाइन प्रसारण सुरू करणे अशा उपक्रमांमुळे नव्या पिढीपर्यंत पोहोचण्याचा प्रयत्न केला जात आहे.

नावातच दडलेली विश्वासार्हता

‘आकाशवाणी’ हे नाव केवळ एका प्रसारण संस्थेचे नाही, तर विश्वासार्ह माहिती, सांस्कृतिक परंपरा आणि सार्वजनिक सेवेशी जोडलेली एक ऐतिहासिक ओळख बनली आहे. जवळपास नऊ दशकांनंतरही ‘आकाशातून येणारा आवाज’ ही संकल्पना भारतीयांच्या मनात तितकीच जिवंत आहे.

तंत्रज्ञान कितीही बदलले, माहिती पोहोचवण्याची साधने कितीही आधुनिक झाली, तरी ‘आकाशवाणी’ हे नाव भारतीय प्रसारण इतिहासातील एक अजरामर प्रतीक म्हणून कायम राहिले आहे.

शेखर सुमन यांच्या सहकाऱ्याशी संबंधित व्यावसायिक ठिकाणांवर ईडीचे छापे; कारवाईमागील कारणांवर चर्चांना उधाण

फेमा चौकशीअंतर्गत धाडसत्र; राजकीय वर्तुळात विविध तर्कवितर्क, मात्र ईडीकडून अधिकृतपणे कोणताही राजकीय संबंध स्पष्ट नाही

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

मुंबई : अभिनेते शेखर सुमन यांचे सहकारी म्हणून ओळखले जाणारे धर्मेश सांगाणी यांच्याशी संबंधित व्यावसायिक ठिकाणांवर अंमलबजावणी संचालनालयाने (ईडी) परकीय चलन व्यवस्थापन कायदा **(FEMA)** अंतर्गत छापे टाकल्याची माहिती समोर आली आहे. परदेशातील मालमत्तांशी संबंधित चौकशीचा भाग म्हणून ही कारवाई करण्यात आल्याचे वृत्त आहे.

या कारवाईनंतर सोशल मीडियावर आणि राजकीय वर्तुळात विविध तर्कवितर्कांना उधाण आले आहे. तथापि, ईडीने या कारवाईचा कोणत्याही टीव्ही कार्यक्रमाशी, राजकीय टीकेशी किंवा विशिष्ट राजकीय पक्षाशी संबंध असल्याचे अधिकृतपणे म्हटलेले नाही.

टाइम्स ऑफ इंडियाच्या वृत्तानुसार, चौकशीचा केंद्रबिंदू परदेशातील मालमत्ता आणि **FEMA** नियमांचे पालन हा आहे. तपास अद्याप सुरू असून, अधिकृत निष्कर्ष समोर आलेले नाहीत. या प्रकरणावरून विरोधकांकडून केंद्रीय तपास यंत्रणांच्या वापराबाबत पुन्हा प्रश्न उपस्थित होण्याची शक्यता व्यक्त केली जात आहे. दुसरीकडे, केंद्र सरकार आणि तपास यंत्रणा सातत्याने कारवाया पुरावे आणि कायदेशीर प्रक्रियेच्या आधारेच होत असल्याचे सांगत आल्या आहेत.

हैदराबादचा उद्योगपती, ट्रम्पशी संबंधित असल्याचा दावा असलेला अमेरिकन गुंतवणूकदार आणि हुकलेली वर्ल्ड कप स्पर्धेची बोली

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

नवी दिल्ली : भारतात जागतिक क्रीडा स्पर्धा आयोजित करण्याच्या महत्त्वाकांक्षी प्रयत्नांपैकी एका वर्ल्ड कप स्पर्धेच्या बोलीमागे हैदराबादमधील एका उद्योगपती आणि अमेरिकेतील, माजी राष्ट्राध्यक्ष डोनाल्ड ट्रम्प यांच्याशी संबंध असल्याचा दावा करण्यात आलेल्या एका गुंतवणूकदाराची भूमिका असल्याची माहिती समोर आली आहे. मात्र, या बोली प्रक्रियेला अखेर यश मिळाले नाही.

द इंडियन एक्स्प्रेसच्या वृत्तानुसार, संबंधित वर्ल्ड कप स्पर्धा भारतात आणण्यासाठी खासगी स्तरावर मोठ्या प्रमाणात प्रयत्न करण्यात आले होते.

या प्रक्रियेत हैदराबादमधील उद्योगपती आणि अमेरिकन गुंतवणूकदार यांच्यातील भागीदारी चर्चेत आली. त्या गुंतवणूकदाराचे माजी अमेरिकन राष्ट्राध्यक्ष डोनाल्ड ट्रम्प यांच्या व्यावसायिक वर्तुळाशी संबंध असल्याचा दावा वृत्तात करण्यात आला आहे.

मात्र, आवश्यक आर्थिक, प्रशासकीय आणि संस्थात्मक पाठबळ न मिळाल्याने ही बोली यशस्वी ठरली नाही. परिणामी भारतात ही जागतिक स्पर्धा आयोजित करण्याची संधी हुकली.

या प्रकरणामुळे आंतरराष्ट्रीय क्रीडा स्पर्धांच्या आयोजनासाठी केवळ मोठी आर्थिक गुंतवणूक पुरेशी नसून, पारदर्शक नियोजन, संस्थात्मक समन्वय आणि संबंधित आंतरराष्ट्रीय महासंघांचा विश्वास मिळवणे तितकेच महत्त्वाचे असल्याचे पुन्हा अधोरेखित झाले आहे.

‘रेवडी’ राजकारणावर दोन मुख्यमंत्र्यांची नाराजी, पण उघडपणे बोलण्यास टाळाटाळ?

मोफत योजनांच्या वाढत्या स्पर्धेबाबत अस्वस्थता; राजकीय किंमत मोजावी लागू नये म्हणून मौनाची भूमिका

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

नवी दिल्ली : निवडणुकांपूर्वी मतदारांना आकर्षित करण्यासाठी जाहीर केल्या जाणाऱ्या मोफत योजनांवर (रेवडी संस्कृती) देशातील दोन राज्यांचे मुख्यमंत्री वैयक्तिकरित्या नाराज असल्याची चर्चा राजकीय वर्तुळात आहे. मात्र, या विषयावर सार्वजनिकपणे भूमिका मांडण्यास ते टाळाटाळ करत असल्याचे वृत्त आहे.

द इंडियन एक्स्प्रेसच्या ‘ऑफ द रेकॉर्ड’ या सदरातील माहितीनुसार, संबंधित मुख्यमंत्र्यांना मोफत योजनांची वाढती स्पर्धा राज्यांच्या आर्थिक शिस्तीसाठी घातक वाटत असली, तरी त्याविरोधात उघडपणे बोलल्यास राजकीय नुकसान होऊ शकते, अशी त्यांची भीती आहे.

गेल्या काही वर्षांत विविध राज्यांमध्ये वीज, पाणी, प्रवास, रोख मदत आणि इतर सवलतींच्या घोषणा निवडणूक राजकारणाचा महत्त्वाचा भाग बनल्या आहेत. यामुळे राज्यांच्या तिजोरीवर वाढता आर्थिक ताण पडत असल्याची चिंता अनेक अर्थतज्ज्ञांनी व्यक्त केली आहे.

मात्र, प्रत्यक्ष सत्तेत असलेल्या नेत्यांसमोर वेगळेच राजकीय गणित असल्याचे दिसून येते. मोफत योजनांविरोधात भूमिका घेतल्यास विरोधकांकडून त्याचा राजकीय लाभ घेतला जाऊ शकतो. त्यामुळे अनेक नेते खासगीत नाराजी व्यक्त करत असले, तरी सार्वजनिकपणे मौन बाळगत असल्याचे या वृत्तात नमूद करण्यात आले आहे.

‘रेवडी संस्कृती’वर यापूर्वी सर्वोच्च न्यायालयातही चर्चा झाली असून, पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनीही अनेकदा या विषयावर टीका केली आहे. दुसरीकडे, विरोधी पक्ष आणि काही राज्य सरकारे या योजना सामाजिक कल्याण आणि समावेशक विकासासाठी आवश्यक असल्याचे सांगत त्यांचे समर्थन करतात.

मोफत योजनांबाबतचा हा वाद आगामी निवडणुकांच्या पार्श्वभूमीवर अधिक तीव्र होण्याची शक्यता असून, आर्थिक शिस्त आणि राजकीय व्यवहार्यता यांच्यातील संघर्ष पुन्हा एकदा अधोरेखित झाल्याचे मानले जात आहे.

आदिवासींच्या जमिनींवर डल्ला चालणार नाही; परवानगीशिवाय हस्तांतरण बेकायदेशीर, बनावट भाडेपट्ट्यावर मुंबई उच्च न्यायालयाचे ताशेरे

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

पुणे : ‘लीज’च्या आड जमीन हस्तांतरणाचा प्रयत्न उधळला; आदिवासी जमिनींच्या संरक्षणासाठी कायद्याचे कठोर पालन आवश्यक असल्याचे न्यायालयाचे स्पष्ट मत

मुंबई : आदिवासींच्या जमिनी भाडेपट्टा (लीज) किंवा इतर कोणत्याही व्यवहाराच्या नावाखाली संबंधित सक्षम प्राधिकरणाची पूर्वपरवानगी घेतल्याशिवाय हस्तांतरित करता येणार नाहीत, असा महत्त्वपूर्ण निर्वाळा मुंबई उच्च न्यायालयाने दिला आहे. परवानगीशिवाय करण्यात आलेला संबंधित भाडेपट्टा व्यवहार हा केवळ कायद्याला बगल देण्याचा ‘बनाव’ (ड्ढरा ढ्ढॅरपीरलींळेप) असल्याचे नमूद करत न्यायालयाने त्यावर कठोर ताशेरे ओढले.

न्यायालय अतिरिक्त विभागीय आयुक्तांनी दिलेल्या आदेशाला आव्हान देणाऱ्या याचिकेवर सुनावणी करत होते. याचिकाकर्त्यांनी तो आदेश रद्द करण्याची मागणी केली होती. मात्र, सुनावणीदरम्यान न्यायालयाने आदिवासी जमिनींच्या संरक्षणासाठी करण्यात आलेल्या कायद्यांचा उद्देश स्पष्ट करत अशा व्यवहारांकडे अत्यंत गांभीर्याने पाहण्याची गरज अधोरेखित केली. न्यायालयाने निरीक्षण नोंदवताना म्हटले की, भाडेपट्ट्याच्या नावाखाली प्रत्यक्षात मालकी हक्क किंवा ताबा हस्तांतरित करण्याचा प्रयत्न होत असेल, तर तो कायद्याचा गैरवापर ठरतो. अशा व्यवहारांना वैधता देता येणार नाही. या निर्णयामुळे आदिवासींच्या जमिनींवर विविध करार, लीज किंवा अन्य कागदोपत्री व्यवहारांच्या माध्यमातून कब्जा मिळवण्याच्या प्रयत्नांना मोठा धक्का बसण्याची शक्यता आहे. न्यायालयाने स्पष्ट केले की, आदिवासींच्या जमिनींचे संरक्षण हा केवळ प्रशासकीय विषय नसून सामाजिक न्यायाशी निगडित घटनात्मक प्रश्न आहे.

कायदेतज्ज्ञांच्या मते, या निर्णयामुळे महसूल प्रशासन आणि संबंधित प्राधिकरणांवरही अधिक जबाबदारी येणार असून, आदिवासी जमिनींच्या व्यवहारांची अधिक काटेकोर छाननी करावी लागेल. परवानगीशिवाय किंवा कायद्याला बगल देण्यासाठी करण्यात आलेले व्यवहार न्यायालयात टिकणार नाहीत, असा स्पष्ट संदेश या निर्णयातून देण्यात आला आहे. हा निर्णय आदिवासी जमिनींच्या संरक्षणासाठी महत्त्वाचा मानला जात असून, लीजच्या नावाखाली जमीन हस्तांतरण या पद्धतीवर न्यायालयाने कठोर भूमिका घेतल्याने भविष्यात अशा व्यवहारांवर अधिक प्रभावी नियंत्रण येण्याची अपेक्षा व्यक्त केली जात आहे.

विधवा आणि विशेष परिस्थितीतील महिलांचे पुनर्विवाह समाजाने सकारात्मक दृष्टीने स्वीकारणे ही काळाची गरज आहे : सत्यशोधक रघुनाथ ढोक

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

पुणे : थोर समाजसुधारक महात्मा फुले यांची द्विशताब्दी जन्म वर्षानिमित्त फुले शाहू आंबेडकर एज्युकेशनल अँड सोशल फाउंडेशन पुणे चे बहुउद्देशीय सत्यशोधक केंद्रातर्फे , गुरुवार दि.९ जुलै २०२६ रोजी दु.४ वा. राजयोग प्लाझा ,वडगांव बु.पुणे ६८ येथे जेष्ठ समाजसेवक आयु.यशवंता सखाराम मोरे,काटा ,वाशिम यांची दारिका सत्यशोधिका लता विजय बनसोड (विधवा), इ.३ री पास आणि जेष्ठ समाजसेवक आयु.नारायण देविदास भिसे ,मेंढा ,धाराशिव यांचे दारक सत्यशोधक आकाश उर्फ पिंटू भिसे (प्रथम) १२ वी पास या अल्पशिक्षितांचा महात्मा फुले यांना अभिप्रेत असलेल्या पद्धतीने ५८ वा सत्यशोधक विवाह सोहळा संस्थेचे वतीने पूर्णपणे मोफत अल्प मान्यवरांसमक्ष संपन्न झाला.

महात्मा जोतीराव फुले चरित्र साधने व प्रकाशन समिती,महाराष्ट्र शासनाचे सदस्य व या संस्थेचे अध्यक्ष सत्यशोधक रघुनाथ ढोक या सोहळ्याचे विधिकर्ते म्हणून नेहमी प्रमाणे महात्मा फुले यांच्या वेशभूषेत विधी कार्य पाडले. त्यांचे शुभहस्ते यावेळी वधू वर याना संस्थेचे वतीने सत्यशोधक विवाह प्रमाणपत्र आणि थोर समाज सुधारक महात्मा फुले आणि सावित्रीबाई फुले यांची फोटो फ्रेम भेट दिली. तसेच वधू

वरांचे भाऊ वहिनी सौ.शामल आकाश भोई आणि युवा सेना उपविभाग अधिकारी वडगाव शेरी विधानसभेचे श्रीकांत खांदवे यांना बहुमोल सहकार्य केले बद्दल राष्ट्रीय ओबीसी महासंघाचे वतीने सन्मान पत्र देण्यात आले. तर याप्रसंगी सामाजिक कार्याबद्दल अनिस व जनसंघर्ष समितीचे जेष्ठ समाजसेवक सौ.सरोज आणि प्रकाश भारड्ज यांचा एकत्रित शाल पाघरून फुले दाम्पत्य फोटो फ्रेम देऊन सन्मान करण्यात आला.

विवाहाचे सुरुवातीला दारिका लता आणि दारक आकाश यांचे राष्ट्रीय ग्रंथ भारताचे संविधान व महात्मा फुले समग्र वाड्मय हातात घेऊन फुलांच्या पायघड्यावरून आगमन करीत त्यांचे शुभहस्ते प्रथम ग्रंथांचे पूजन नंतर महात्मा फुले आणि सावित्रीबाई फुले यांच्या पुतळ्यास पुष्पहार अर्पण करण्यात आले. तसेच उपस्थितांनी देखील पूजन केले.दारक आकाश यांनी शपथ पत्राचे वाचन करताना दारिका लता ही विधवा असली तरी देखील तिला त्याची कधीही आठवण होऊ न देता प्रथम वधुसारखे तिला कायम सन्मानाची वागणूक देत एकमेकांचे जीवनसाथी राहून निर्भय सत्यशोधक बनण्याचे अभिवचन दिले. याप्रसंगी रघुनाथ ढोक म्हणाले की विधवा लता हिचा वयाने मोठी असतानादेखील आकाश आणि त्यांचे कुटुंबाने स्वीकार केला त्या बद्दल संस्थेचे वतीने अभिनदन करण्यात आले. हा आदर्श सर्व समाजाने घ्यावा त्यासाठी पालकांनी आणि नातेवाईकांनी अशा विधवा महिलांना घरी ठेवण्यापेक्षा अपत्य असले तरीदेखील त्यांचा पुनर्विवाह घडविण्यास सकारात्मक दृष्टीने पुढे येऊन मदत करणे काळाची गरज आहे. पुढे ढोक असेही म्हणाले की सध्या अनेक वधू वर यांचे विवाह रखडले असल्याचे जाणवत आहे, त्यामुळे वधू वरांनी आपले उर्वरित आयुष्य सुखमय जगण्यासाठी वेळीच विवाह करावेत असा अनमोल सल्ला देत , फुले एज्युकेशन संस्था सत्यशोधक पद्धतीने मोफत विवाह लावण्यासाठी देशभर उपलब्ध आहे असे देखील म्हंटले.

या विवाह सोहळयाचे सूत्रसंचालन बहुउद्देशीय सत्यशोधक केंद्राचे संस्थापिका सत्यशोधिका आशा ढोक आणि मोलाचे सहकार्य आकाश – क्षितीज ढोक , श्रीकांत खांदवे ,आणि सौ. शामल आकाश भोई यांनी केले तर आभार दारक आकाश भिसे यांनी मानले.